

**MICHAŁ MONTYGIERD-ŁOYBA  
(1927-2015)****Antoni Smoluk**

DOI: 10.15611/me.2018.14.08

*Per aspera ad astra*

Michał Motygierd-Łoyba, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, urodził się 9 lipca 1927 roku w Horowcach, w powiecie dziśnieńskim. Jego ojciec był powiatowym urzędnikiem w Dziśnie. Lata 1941-1946 spędził na Syberii Zachodniej, w Barnaul. Przeszedł polską Golgotę, jedynie z tego powodu, że jego ojciec był polskim inteligentem. Od 1942 roku pracował jako bednarz.

Do Polski powrócił w 1946 roku. Był drwalem w lasach pomorskich koło Szczecinka. W roku 1951 zdał maturę i rozpoczął studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. Studia ukończył w 1955 roku z dyplomem magistra astronomii.

Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Instytucie Astronomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Doktorat nauk matematyczno-fizycznych nadano mu w 1961 roku za pracę *Wyznaczenie współrzędnych geograficznych z przejść gwiazd przez almukantarat bieguna*. Jego promotorem był doc. dr Stanisław Wierziński. Po uzyskaniu stopnia doktora mianowano go na adiunkta w Katedrze Mechaniki Nieba. W 1964 roku na własną prośbę podjął pracę na stanowisku adiunkta w Katedrze Matematyki w Wyższej Szkole Ekonomicznej we Wrocławiu. W 1969 roku przeniósł się do filii uczelni w Jeleniej Górze.

Habilitował się w 1977 roku na Wydziale Zarządzania i Informatyki Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Jego rozprawa habilitacyjna *Optymalna lokalizacja metryczna i jej ekonomiczne interpretacje* poświęcona była

---

**Antoni Smoluk**

Wrocław University of Economics

e-mail: math@ue.wroc.pl

ORCID: 0000-0002-9990-037X

znaczeniu współrzędnych w nauce, a w szczególności w ekonomii. Zajmował się szeroko rozumianą ekonometrią. Po habilitacji został mianowany na stanowisko docenta.

W 1982 roku objął kierownictwo Zakładu Metod Ilościowych, przemianowanego następnie na Katedrę Ekonometrii i Informatyki. W tym samym roku został prodziekanem Wydziału Zamiejscowego Gospodarki Miejskiej i Usług w Jeleniej Górze, którą to funkcję pełnił przez kilka kadencji.

Od 1991 roku, po zmianie nomenklatury nauczycieli akademickich, został profesorem nadzwyczajnym Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Pod jego kierunkiem pracowali wszyscy statystycy, matematycy i ekonometrycy działający w filii jeleniogórskiej. Opracował skrypty dla studentów.

Otrzymał liczne nagrody Rektora, a w 1996 roku został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Na emeryturę przeszedł w 1997 roku.

Zmarł 19 grudnia 2015 roku. Jest pochowany na Cmentarzu Parafialnym Świętej Rodziny we Wrocławiu.

W początkowym okresie swojej działalności naukowej badał niebo i próbował je opisać współrzędnymi astronomicznymi, w późniejszym okresie zajął się problematyką ziemską. W Katedrze Matematyki, pod wpływem prof. Hohenberga, zainteresował się szacowaniem złóż torfowych. Torfowiska to formy kwadratowe dodatnio określone. Mogą mieć kształt paraboloidy obrotowej – kotliny, paraboloidy eliptycznej, czyli niecki, oraz rynny – paraboloidy zdegenerowanej. Badania nad torfem przysły do Wrocławia z Krakowa via Lwów. Stanisław Kulczyński doktoryzował się w Krakowie, a badania nad torfem rozpoczął we Lwowie. Wydał piękną monografię *Torfowiska Polesia* – dzieło fundamentalne. U Kulczyńskiego doktoryzował się Stanisław Tołpa, a Rudolf Hohenberg jest szwagrem Tołpy. Po wojnie trójka – Kulczyński, Tołpa i Hohenberg – formowała naukę wrocławską.

Z czasem powstało specjalistyczne przedsiębiorstwo, produkujące różnorodne preparaty – farmaceutyczne i kosmetyczne – bazujące na torfie. Torf podobno powstrzymuje rozwój komórek rakowych. Sit – *Juncus lampocarpus* – jest pospolitą rośliną torfowisk. Być może już herbatka z situ odgrywała podobną rolę. Wszak wiara czyni wielkie rzeczy.

Jego rozprawa habilitacyjna dowodzi, że nauka jest jedna, ale interpretacji jest wiele. Istotą matematyki jest izomorfizm. Profesor Montygierd olśnił kolegów z Katedry Matematyki pucharem kosmicznym Keplera. Nauka to piękno, dobro i prawda. Szczytowym osiągnięciem geometrii starożytnej były wielościany platońskie: tetraedr, heksaedr, oktaedr, dodekaedr, ikosaedr.

Za czasów Keplera znanych było sześć planet: Merkury, Wenus, Ziemia, Mars, Jowisz i Saturn. Średnie promienie obiegu tych planet wokół słońca tworzą sześć sfer, między którymi jest pięć interwałów. W tych interwałach Kepler pomieścił bryły platońskie w ten sposób, że bryła była opisana na sferze mniejszej i wpisana w sferę większą. Kolejność tych brył platońskich wyznacza minimalny średniokwadratowy błąd. Ta konstrukcja jest właśnie zwana pucharem kosmicznym Keplera. Świat jest celowy i Kepler był przekonany, że pięć brył platońskich ma swoje przeznaczenie kosmiczne. Profesor Michał Montygierd-Loyba należał do klasy prawdziwych uczonych, był kapłanem świątyni piękna. Umiłowanie przez niego piękna, jak głosi legenda, studenci potrafili wykorzystać swoiście.